

## EXPUNERE DE MOTIVE

Problemele sănătății se află în permanenta atenție a guvernelor țărilor Europei. Acestea se referă la impactul asupra sănătății pe care îl are creșterea distanței dintre bogați și săraci, nivelele inacceptabile ale mortalității în rândul femeilor și copiilor, utilizarea exagerată a intervențiilor medicale și a înaltei tehnologii în locul unei evaluări atente a riscurilor obstetrice, recrudescența unor boli despre care se credea că sunt pe cale de dispariție, creșterea numărului de boli cronice, probleme legate de stilul de viață cum ar fi dieta, fumatul, alcoolul, lipsa exercițiilor fizice, etc.

Confruntându-se cu toate acestea și cu lipsa de fonduri, politicienii și managerii din sănătate caută noi căi de obținere a îngrijirii de înaltă calitate, ținând cont de realitățile sociale, economice și politice. Ei încearcă să crească eficiența păstrând în același timp valorile esențiale ale egalității și solidarității.

Scopul Consiliului Europei este tocmai acela de a crește gradul de profesionalism a celor ce au un rol atât de important în menținerea sănătății și de a realiza o unitate în ceea ce privește pregătirea teoretică și practică a asistenților medicali.

### **Politici și principii**

Asistenții medicali reprezintă cel mai larg grup de profesioniști ai sănătății în regiunea europeană (5 milioane), iar rolul lor este fundamental în îngrijirea sănătății. Acest rol a fost recunoscut în 1977 de către Consiliul Europei printr-o directivă generală de îngrijire a sănătății, iar mai recent, în 1995 în raportul Consiliului Europei privind rolul și educația asistenților medicali.

Organizația Mondială a Sănătății, începând cu Declarația de la Alma Ata (1978) și de-a lungul celor două decade care au urmat, a arătat continuu importanța contribuției asistenților medicali (nurse și moașe) la progresul sănătății. Trei Rezoluții ale Adunării Mondiale a Sănătății (AMS), din mai 1989, 1992 și 1996, au lansat o chemare tuturor țărilor pentru a-și aduce contribuția la întărirea rolului asistenților medicali în sprijinirea acțiunii "Sănătate pentru toți".

Conferința de la Viena, care a avut loc în anul 1988, a însemnat o răscruce în profesia asistenților medicali din Europa. La acest eveniment a fost luată o importantă decizie privind reorientarea educației și practicii acestora, astfel încât să devină mai eficace schimbarea agendei și a scopurilor OMS referitoare la îngrijirea sănătății.

Noile scopuri ale practicii profesionale au fost:

1. îngrijirile de sănătate primară;
2. promovarea și menținerea sănătății;
3. prevenirea bolilor.

Țările Central și Est Europene trebuie să facă față unor probleme acute și unor dificultăți foarte mari. Există o criză a profesorilor instruiți special pentru pregătirea asistenților medicali.

Un cadru legislativ adecvat trebuie să ofere autoritatea și responsabilitatea necesară asistenților medicali în exercitarea actului medical și să le faciliteze stabilirea unei identități profesionale.

Cu o organizare și o educație potrivite, ei pot avea un impact major asupra tuturor domeniilor sănătății și pot contribui atât la reducerea îmbolnăvirilor, cât și la promovarea sănătății și îmbunătățirea calității vieții.

### **Definiția, rolul și funcțiile asistentului medical**

Mai multe organizații, cum ar fi de exemplu Consiliul Europei și Organizația Mondială a Sănătății au făcut recomandări privind rolul și responsabilitățile asistentului medical.

OMS (1995) definește asistentul medical astfel: “O persoană care fiind admisă în mod oficial la un program educațional în nursing, recunoscut de statul membru în care se află, care a parcurs cu succes studiile în nursing și a obținut calificarea necesară pentru a fi înregistrată și/sau a obținut licență de practică a nursingului.”

Consiliul Europei (1994) dă următoarea definiție: “Rolul nursingului în societate este de a ajuta indivizii, familiile și grupurile să-și determine și să-și îndeplinească potențialul lor fizic, mintal și social și să facă aceasta într-un context plin de provocări în ceea ce privește mediul în care ei trăiesc sau lucrează. Aceasta impune asistenților să realizeze funcții care promovează și mențin sănătatea și în aceeași măsură previn îmbolnăvirile.”

Misiunea asistenților medicali este de a îndeplini funcții care să promoveze și să mențină starea de sănătate, dar și să prevină îmbolnăvirile. Nursingul include, de asemenea, planificarea și acordarea de îngrijiri în timpul bolii și în timpul convalescenței și cuprinde aspectele fizice, mintale și sociale ale vieții în măsura în care ele au legătură cu sănătatea, boala, invaliditatea și moartea.

Nursingul este atât o artă, cât și o știință care necesită înțelegerea și aplicarea cunoștințelor și a priceperilor specifice disciplinei.

Asistentul medical își asumă răspunderea și exercită autoritatea necesară pentru prestarea directă a îngrijirilor de sănătate. El este un practician autonom responsabil pentru prestațiile sale.

Funcțiile asistentului medical derivă direct din misiunea asistentului medical în societate. Aceste funcții rămân constante, indiferent de loc (acasă, la locul de muncă, la școală, universitate, închisoare, tabără de refugiați, spital, clinica pentru acordarea primelor îngrijiri de sănătate sau în alte locuri) și de timpul în care acordă

îngrijirea de nursing, de statutul medical al individului sau al grupului pe care-l va servi sau de resursele pe care le are la dispoziție. Mai mult, funcțiile vor trebui să se reflecte în legislația ce guvernează nursingul în fiecare țară.

Funcțiile asistentului medical sunt:

- acordă îngrijiri nursing indiferent dacă acestea vizează promovarea, prevenirea, vindecarea, recuperarea sau sprijinirea indivizilor, familiilor și grupurilor;
- acționează ca expert în cadrul echipei multidisciplinare de sănătate și în societate;
- efectuează educație pentru sănătatea profesioniștilor, studenților, pacienților, clienților și familiilor lor;
- dezvoltă practica nursing printr-o gândire critică, bazată pe cercetare;
- promovează implicarea activă a indivizilor, inclusiv pacienții, familiile, comunitățile, în toate aspectele îngrijirii sănătății în funcție de specific, încurajând prin promovarea sănătății mediului înconjurător, încrederea în sine și autodeterminarea.

### **Importanța nursingului în**

### **Europa secolului XXI**

Toate schimbările care au avut loc în Europa ultimilor ani au ridicat numărul statelor la 50 și au dus la o nouă ordine europeană, la noi alianțe, dar și la noi conflicte. Schimbările sociale, economice și politice din fiecare țară influențează starea de sănătate, acordarea îngrijirilor de sănătate și practica nursingului.

În întreaga Europă, asistenții medicali lucrează în toate domeniile îngrijirilor de sănătate, incluzând promovarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor, screeningul sănătății, îngrijirea bolnavilor acuti și cronici în instituții, îngrijiri primare și terțiare de sănătate, îngrijiri la domiciliu și sănătatea școlarului.

În Uniunea Europeană, legislația curentă garantează dreptul la mișcarea liberă a asistenților medicali responsabili cu îngrijirea generală. La baza legislației acestor state stă tocmai Acordul European asupra instruirii și formării asistenților medicali, la care se adaugă un set de standarde minime pentru educația asistenților medicali, încă din 1977.

Factorii ce au avut un impact asupra profesiei de nursing și practica nursingului în ultimii ani și care se așteaptă să aibă impact și în viitor cuprind:

1. modificările demografice;
2. schimbările în tehnologie;
3. așteptările crescute ale populației privind îngrijirea sănătății;
4. îngrijirile primare de sănătate;
5. reforma privind îngrijirea sănătății.

În politica de sănătate a Europei "Sănătate pentru toți în secolul XXI", OMS reintroduce asistenții medicali de familie, cum s-a recomandat la Conferința privind nursingul de la Viena.

În conformitate cu OMS, asistentul medical de familie este profesionistul cheie pentru asistența primară care poate aduce o contribuție substanțială la promovarea sănătății și prevenirea îmbolnăvirilor, pe lângă acordarea îngrijirilor.

Acordul european asupra instruirii și formării asistenților medicali, încheiat la Strasbourg, la 25 octombrie 1967, a fost semnat de România la data de 8 noiembrie 2001.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat, pe care, în conformitate cu prevederile Legii nr.4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor, vă rugăm să-l aprobați.

  
**PRIM-MINISTRU**

**ADRIAN NĂSTASE**

